

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOJ REVIZIJI

ZAŠTITNOG FONDA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

2020.

Broj: 01-02-08-11-3-2357-5/20

Sarajevo, rujan 2021.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINACIJSKIH IZVJEŠĆA	1
2.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	3
II	REZIME DANIH PREPORUKA	5
III	KRITERIJI ZA FINACIJSKU REVIZIJU	6
IV	IZVJEŠĆE O REVIZIJI	7
1.	UVOD	7
2.	PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE.....	7
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	8
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	8
5.	POSLOVI IZ NADLEŽNOSTI ZAŠTITNOG FONDA.....	10
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINACIJSKOG PLANA I IZVJEŠĆIVANJE	11
7.	FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	12
7.1	BILANCA USPJEHA	12
7.1.1	Prihodi	12
7.1.2	Rashodi	14
7.1.3	Finacijski rezultat.....	17
7.2	BILANCA STANJA	18
7.2.1	Stalna sredstva	18
7.2.2	Gotovina, kratkoročne tražbine i razgraničenja	19
7.2.3	Trajni izvori	20
7.2.4	Obveze i razgraničenja.....	20
7.2.5	Popis sredstava i obveza.....	21
7.3	IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA	22
7.4	IZVJEŠĆE O PROMJENAMA NA KAPITALU	22
7.5	BILJEŠKE UZ FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	22
8.	JAVNE NABAVE	22
9.	INFORMACIJSKI SUSTAV ZA KORISNIKE ZAŠTITNOG FONDA	23
10.	SUDSKI SPOROVI.....	24
11.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	25
V	PRILOG: GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	26
	Bilanca uspjeha za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine	27
	Bilanca stanja na 31. 12. 2020. godine.....	28
	Izvještje o gotovinskim tijekovima za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine (Indirektna metoda)	29
	Izvještje o promjenama na kapitalu za razdoblje koje završava na 31. 12. 2020. godine.....	31

I IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Izvješće neovisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvaća reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Zaštitnog fonda Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Zaštitni fond)**, koja obuhvaćaju: Bilancu stanja na 31. 12. 2020. godine, Bilancu uspjeha, Izvješće o novčanim tijekovima, Izvješće o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, te Bilješke uz finansijska izvješća, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanog u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, finansijska izvješća istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Zaštitnog fonda na 31. 12. 2020. godine, finansijsku uspješnost, novčane tokove i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

- 1. Za tražbine starije od godinu dana u iznosu od najmanje 979.548 KM na datum bilance nije izvršeno vrijednosno usklađivanje, te nije postupljeno sukladno zahtjevima MSFI-ja 9 – Finansijski instrumenti. Zbog toga se ne može potvrditi da su tražbine i finansijski rezultat razdoblja realno iskazani za navedeni iznos (točka 7.2.2. Izvješća).**

Reviziju smo obavili sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvješća*.

Neovisni smo od Zaštitnog fonda sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Ključna pitanja revizije

Osim pitanja navedenih u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, utvrdili smo da nema drugih ključnih pitanja revizije.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijska izvješća

Rukovodstvo Zaštitnog fonda odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u danim okolnostima.

U sastavljanju finansijskih izvješća rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Zaštitnog fonda da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem

računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako rukovodstvo ili namjerava likvidirati Zaštitni fond ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje procesa financijskog izvješćivanja koje je ustanovio Zaštitni fond.

Odgovornost revizora za reviziju financijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su financijska izvješća kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih financijskih izvješća.

Kao dio revizije, sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja financijskih izvješća, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola;
- stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola Zaštitnog fonda;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove zasnovane na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo, zasnovano na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koje mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Zaštitnog fonda da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u financijskim izvješćima, ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo mišljenje. Naši zaključci zasnivaju se na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Zaštitni fond prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovana na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u unutarnjim kontrolama, koji su otkriveni tijekom revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, mi određujemo ona koja su od najveće važnosti u reviziji financijskih izvješća tekućeg razdoblja, i to su ključna revizijska pitanja. Opisujemo ih u izvješću, osim ako zakon ili regulativa sprečava njihovo objavljivanje, ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da ih ne treba objaviti jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvješćivanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvješćivanja.

2. IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvješća **Zaštitnog fonda Federacije Bosne i Hercegovine za 2020. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Zaštitnog fonda za 2020. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

- 1. Nisu provedeni postupci javnih nabava za robe i usluge u vrijednosti od 91.038 KM, što nije sukladno Zakonu o javnim nabavama i njegovim provedbenim aktima (točka 8. Izvješća).**
- 2. Popis dugoročnih razgraničenja i sumnjivih i spornih potraživanja nije izvršen sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, s obzirom na to da su stanja na datum bilance preuzeta u zbirnom iznosu iz knjigovodstvenih evidencija, bez pojedinačnih stanja i obrazloženja na koje pravne osobe se odnose dugoročna razgraničenja i sumnjiva i sporna potraživanja (točka 7.2.5 Izvješća)**

Reviziju usklađenosti izvršili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-ju 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo od Zaštitnog fonda sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih Izvješća, rukovodstvo Zaštitnog fonda odgovorno je osigurati da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu sukladne propisima kojima su regulirane i potvrditi da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadziranje usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa zakonima i drugim propisima.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Zaštitnog fonda, prema definiranim kriterijima, sukladno zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od

značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 21. 9. 2021. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić

Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

Dževad Nekić

II REZIME DANIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKE	BROJ POGLAVLJA
1.	Donijeti Pravilnik o unutarnjim kontrolama, registar rizika i mapu procesa, te sačinjavati Godišnje izvješće o funkcioniranju sustava financijskog upravljanja i kontrole.	točka 4.
2.	Uskladiti Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH u dijelu odlaganja i čuvanja dokumentacije.	točka 4.
3.	Evidentiranje šteta u informacijski sustav Zaštitnog fonda vršiti pravovremeno, sukladno Pravilniku o obradi i isplati šteta.	točka 5.
4.	Donijeti unutarnje procedure kojima bi se definirala metodologija planiranja, kao i procedure koje bi osigurale praćenje efikasnosti i ekonomičnosti planiranih aktivnosti.	točka 6.
5.	Osigurati pravovremeno donošenje Financijskog plana i Plana poslovanja, sukladno Statutu Zaštitnog fonda.	točka 6.
6.	Uspostaviti pomoćnu knjigu stalnih sredstava, sukladno članku 20. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.	točka 7.2.1
7.	Donijeti unutarnji akt o utvrđivanju, evidentiranju i postupanju sa tražbinama, vodeći računa o MRS-u i MSFI-ju, pri čemu sve tražbine starije od godinu dana trebaju biti ispravljene na teret rashoda Zaštitnog fonda.	točka 7.2.2
8.	Na temelju regresnih zahtjeva iskazivati tražbine u poslovnim knjigama Zaštitnog fonda, sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.	točka 7.2.2
9.	Donijeti Pravilnik o popisu imovine i obveza, a godišnji popis provoditi sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.	točka 7.2.5
10.	Sačinjavati Bilješke uz financijska izvješća sukladno zahtjevima točke 25 MRS-a 1 – Presentacija financijskih izvješća, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda financijskog izvješćivanja.	točka 7.5
11.	Donijeti Plan nabava i Pravilnik o postupku izravnog sporazuma, kojim će se urediti procedure nabava roba i usluga, te postupke nabava provoditi sukladno Zakonu o javnim nabavama.	točka 8.
12.	Poboljšati aplikativne kontrole i validacije unosa, sukladno pravilnicima.	točka 9.

III KRITERIJI ZA FINANCIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru financijske revizije provodi reviziju financijskih izvješća i reviziju usklađenosti. Revizija financijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. financijska izvješća, kao i aktivnosti, financijske transakcije i informacije, sukladni odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje financijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji :

- Međunarodni računovodstveni standardi;
 - Međunarodni standardi financijskog izvješćivanja;
 - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH
 - Financijski plan Zaštitnog fonda za 2020. godinu;
 - Zakon o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obveznom osiguranju od odgovornosti;
 - Zakon o obveznom osiguranju u prometu;
 - Zakon o osiguranju:
 - Zakon o javnim nabavama;
 - Zakon o doprinosima;
 - Zakon o radu;
 - Zakon o porezu na dohodak;
 - Zakon o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
 - Zakon o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
 - Pravilnik o plaćama, naknadama plaća i drugim pravima radnika;
 - Pravilnik o obradi i isplati šteta;
 - Pravilnik o regresnim tražbinama;
 - Statut Zaštitnog fonda;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Zaštitni fond utemeljen je Zakonom o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostalim odredbama o obveznom osiguranju od odgovornosti¹. Ima svojstvo pravne osobe, sa pravima i obvezama utvrđenim Zakonom i Statutom.

Novi Zakon o obveznom osiguranju u prometu² donesen je 19. 8. 2020. godine, nakon čega je donesen i novi Statut, kao najviši opći akt, koji je stupio na snagu u kolovozu.

Sukladno Statutu, nadzor nad primjenom Zakona i akata donesenih ovim Zakonom obavlja Agencija za nadzor osiguranja FBiH (u daljnjem tekstu: Agencija).

Zaštitni fond obavlja stručne i druge poslove propisane zakonom s ciljem reguliranja odšteta osiguranja od građanske odgovornosti koje proizlaze iz prometnih nezgoda, koje se dogode nakon početka rada (2005. godina) u slučajevima: kada osoba odgovorna za nezgodu ostane nepoznata, kada je nezgodu prouzrokovalo neregistrirano vozilo i kada je protiv društva pokrenut postupak likvidacije zbog stečaja ili oduzimanja odobrenja za rad.

Kako bi Zaštitni fond ispunjavao svoje obveze, njegovi članovi obvezni su plaćati doprinose koji su utemeljeni na postotku godišnjih premija od 19 osiguranja. Godišnja premija je premijski prihod koji se dobiva od osiguranja od odgovornosti vozila iz FBiH.

Sukladno članku 60. Zakona o obveznom osiguranju u prometu, izvori financiranja Zaštitnog fonda su članarine iz kojih se financiraju troškovi poslovanja (troškovi administracije) i doprinosi iz kojih se financiraju naknade šteta za namjenu izvršavanja obveza iz Zakona. Ovaj način financiranja primjenjuje se od 1. 1. 2021. godine.

Organizacija i način rada Zaštitnog fonda, unutarnje ustrojstvo, broj izvršitelja, struktura i naziv radnih mjesta uređeni su Pravilnikom o radu, čiji je sastavni dio unutarnji ustroj i sistematizacija radnih mjesta. Pravilnik o radu donijela je Skupština Zaštitnog fonda 16. 4. 2019. godine. Za obavljanje poslova i zadataka iz nadležnosti organizirane su sljedeće službe: Stručna služba za pravne poslove, Stručna služba za financijsko-računovodstvene poslove, Stručna služba za obradu i likvidaciju šteta i Kabinet direktora. Pravilnikom su sistematizirana radna mjesta za deset izvršitelja, a na 31. 12. 2020. godine bilo je osam zaposlenika.

Sjedište Zaštitnog fonda je u Sarajevu, u Ulici Kolodvorska 12.

2. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije su financijska izvješća Zaštitnog fonda za 2020. godinu i usklađenost aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li financijska izvješća pouzdana i da li bilance u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja proračuna. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti financijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkcija unutarnje revizije.

Revizija je obavljena sukladno unutarnjim planskim dokumentima, u razdoblju od listopada 2020. do srpnja 2021. godine, s prekidima.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

¹ „Sl. novine FBiH“, br. 24/05

² „Sl. novine FBiH“, br. 57/20

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH prvi put vrši financijsku reviziju Zaštitnog fonda s ciljem izražavanja mišljenja o financijskim izvješćima i usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Nakon izvršene revizije za 2020. godinu dano je ukupno 12 preporuka.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Cilj sustava unutarnjih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Društvo u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da unutarnje kontrole funkcioniraju sukladno važećoj regulativi.

Financijsko upravljanje i kontrola

Prema Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,³ Pravilniku o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH⁴ i Standardima unutarnje kontrole u javnom sektoru u FBiH⁵ nalaže se uspostavljanje, vođenje i procjena sustava unutarnjih kontrola na temelju COSO modela.⁶

Faktor koji najviše utječe na funkcionalnost sustava unutarnjih kontrola je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja i poštivanja postojećih zakonskih propisa.

U cilju uspostavljanja funkcionalnog i efikasnog sustava unutarnjih kontrola, Zaštitni fond usvojio je značajan broj unutarnjih akata i procedura. Sukladno odredbama članka 130. Zakona o osiguranju,⁷ Skupština je u lipnju 2017. godine donijela Statut Zaštitnog fonda, koji je stupio na snagu davanjem suglasnosti Agencije za nadzor osiguranja. Radi usklađivanja sa novim Zakonom o obveznom osiguranju u prometu, Skupština je u studenom 2020. godine donijela Statut, kojim je raniji prestao važiti. Rješenjem Agencije za nadzor osiguranja od 21. 10. 2020. godine dana je suglasnost na Prijedlog Statuta dostavljen aktom Zaštitnog fonda. Statutom se naročito uređuje: zadaci i poslovi Zaštitnog fonda, članstvo, financiranje, upravljanje i rukovođenje, organizacija rada, javnost rada, poslovna tajna, akti Zaštitnog fonda i druga pitanja od značaja za rad Zaštitnog fonda. Novim Statutom preciznije su utvrđene nadležnosti Zaštitnog fonda, te organizacija i način poslovanja.

Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama (studeni 2008. godine), u dijelu odlaganja i čuvanja dokumentacije nije usuglašen sa člankom 31. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, koji definira načine i rokove čuvanja knjigovodstvenih isprava, poslovnih knjiga, izvješća i ostale dokumentacije.

Pravilnik o radu Zaštitnog fonda donijela je Skupština. Njime su utvrđeni zasnivanje radnog odnosa, zaključivanje ugovora o radu, zabrana diskriminacije radnika, radno vrijeme, naobrazba osposobljavanje i usavršavanje za rad, odmori i dopusti, zaštita radnika naknada štete, poslovna tajna, povreda radne obveze, prestanak ugovora o radu i druga pitanja od značaja za rad. Poslovi i radni zadaci iz okvira djelatnosti ostvaruju se kroz sistematiziranu organizaciju i rad stručnih službi sukladno Sistematizaciji radnih mjesta, koja je sastavni dio Pravilnika o radu. Sistematizacijom su predviđene tri Službe sa deset radnih mjesta, od kojih je popunjeno osam radnih mjesta. Zbog nedovoljnog broja sistematiziranih, te popunjenosti radnih mjesta, smatramo da nije uspostavljeno odgovarajuće unutarnje ustrojstvo.

³ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

⁶ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sustava unutarnjih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definira unutarnju kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo zajedno sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost financijskog izvješćivanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 23/17

Pravilnik o unutarnjim kontrolama, kojim bi bili definirani administrativni i kontrolni postupci, koji podrazumijevaju obvezu reguliranja upravljačkih i administrativnih kontrolnih postupaka, računovodstvenih kontrolnih postupaka i postupaka procjene rizika po pojedinačnim poslovnim aktivnostima, te moguće mjere za otklanjanje grešaka, nepravilnosti, neovlaštene upotrebe, kao i eventualnih zlouporaba ili lošeg upravljanja, nije sačinjen. Nisu uspostavljena pravila o upravljanju rizicima, s ciljem da se rizici poslovnih aktivnosti identificiraju, analiziraju, ocjene i da se s njima upravlja. Nije sačinjen registar rizika, na temelju kojeg bi se mogao donijeti Akcijski plan za praćenje rizika s mjerama za postupanje, nositeljima aktivnosti i rokovima za otklanjanje ili smanjenje razine rizika. Nije izrađena mapa procesa. Nadalje, sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru i Pravilniku o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH, Zaštitni fond nije imao aktivnosti u dijelu koji se odnosi na imenovanje koordinatora za financijsko upravljanje i kontrolu i sačinjavanje Godišnjeg izvješća o provedenim aktivnostima, sukladno članku 14. Zakona.

Zaštitni fond nije uspostavio sustav unutarnjih kontrola po COSO modelu, niti su uspostavljene kontrole sukladno Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Pravilniku o provođenju financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH. Nije donesen Pravilnik o unutarnjim kontrolama, nije izvršena procjena rizika u svim ključnim segmentima poslovanja, nisu poduzimane potrebne radnje u svrhu smanjenja rizika, niti je uspostavljen registar rizika sukladno Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima kod korisnika javnih sredstava u FBiH.

Preporuke:

- **donijeti Pravilnik o unutarnjim kontrolama, registar rizika i mapu procesa, te sačinjavati Godišnje izvješće o funkcioniranju sustava financijskoga upravljanja i kontrole;**
- **uskладiti Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama s odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH u dijelu odlaganja i čuvanja dokumentacije.**

Tijela upravljanja

Statutom Zaštitnog fonda utvrđena su tijela upravljanja, a čine ih Skupština, Upravni odbor i direktor.

Skupštinu društva čine ovlaštene osobe članova Zaštitnog fonda. Svako društvo za osiguranje, njih 19, delegira po jednog člana u Skupštinu Zaštitnog fonda. Odlukom Upravnog odbora od 22. 8. 2017. godine imenovana je predsjednica Skupštine Marina Miočić-Hamidović. Donošenjem novog Zakona o obveznom osiguranju u prometu Skupština je ponovno 27. 11. 2020. godine imenovala Marinu Miočić-Hamidović za predsjednicu. Skupštinu saziva predsjednica, a sjednice se održavaju dva puta godišnje.

Zaštitnim fondom upravlja **Upravni odbor**, koji se imenuje na četiri godine uz prethodnu suglasnost Agencije za nadzor osiguranja. Čine ga; Damir Sarajlić, Marina Miočić-Hamidović, Davor Martinović, Senad Arslanagić i Mahir Omerhodžić. Odlukom Skupštine od 27. 11. 2020. godine imenovani su sljedeći članovi Upravnog odbora: Senad Arslanagić – predstavnik Sarajevo osiguranja, Marina Miočić-Hamidović – predstavnica Adriatic osiguranja, Željko Pervan – predstavnik Central osiguranja, Davor Martinović – Euroherc osiguranje i Mirjana Vučić – Federalno ministarstvo financija. Sukladno novom Statutu, četiri člana Upravnog odbora imenuju se na prijedlog društva za osiguranje iz društva za osiguranje ili iz reda stručnjaka iz oblasti gospodarskog prava, osiguranja ili financija, a jedan član Upravnog odbora imenuje se iz reda zaposlenika u Federalnom ministarstvu financija. Sazivanje, priprema i način rada i odlučivanje Upravnog odbora Zaštitnog fonda propisano je Poslovníkom o radu.

Direktor Zaštitnog fonda je Adnan Zukić. Odlukom predsjednika Upravnog odbora od 20. 12. 2018. godine imenovan je direktor na mandatno razdoblje, počevši od 1. 1. 2019. godine. Direktor Zaštitnog fonda organizira rad i rukovodi poslovanjem, predstavlja i zastupa Zaštitni fond, izvršava odluke Upravnog odbora i odgovara za zakoniti rad.

Unutarnja revizija

Obveza i kriteriji za uspostavljanje unutarnje revizije u javnom sektoru u FBiH propisani su Zakonom o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH⁸ i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH.⁹ S obzirom na to da Zaštitni fond ne ispunjava utvrđene kriterije, funkcija unutarnje revizije u njemu nije uspostavljena.

Prevenција korupcije

Zakonom o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije propisana je obveza donošenja Plana integriteta od strane svih javnih institucija, na svim razinama vlasti u BiH, javnih službi i drugih tijela sa javnim ovlaštenjima, sukladno Smjernicama za izradu i provođenje Plana integriteta. Zaštitni fond nije izradio plan djelovanja protiv korupcije niti plan integriteta.

5. POSLOVI IZ NADLEŽNOSTI ZAŠTITNOG FONDA

Zaštitni fond nadležan je da obavlja stručne poslove s ciljem plaćanja odšteta osiguranja od građanske odgovornosti koje proizlaze iz prometnih nezgoda, odnosno pokriva štete koje ne mogu biti nadoknađene obveznim osiguranjem, kao i da obavlja druge poslove propisane zakonom. Sredstva Zaštitnog fonda koriste se za izvršavanje obveza po štetama prouzročenih trećim osobama u slučajevima:

- ako ih prouzrokuje nepoznato vozilo, samo ako je u pitanju nematerijalna šteta,
- ako ih prouzrokuje vozilo čiji vlasnik nije zaključio ugovor o osiguranju od automobilske odgovornosti (neosigurano vozilo),
- ako nisu obvezno osigurani putnici u javnom prijevozu od posljedica nesretnog slučaja, osim putnika u zračnom prometu,
- u slučaju da štete iz ugovora nisu mogle biti nadoknađene iz stečajne mase ili zbog oduzimanja odobrenja za rad.

Osnova za novčanu naknadu za materijalnu i nematerijalnu štetu je postojanje povrede tjelesnog i psihičkog integriteta ili smrti neke osobe. Naknada materijalne štete obuhvaća: troškove liječenja i rehabilitacije, izgubljenju zaradu za vrijeme privremene spriječenosti za rad, izgubljenju zaradu u slučaju trajne, djelomične ili potpune nesposobnosti, naknadu za izgubljenju izdržavanje (novčana renta), troškove pogreba i troškove tuđe njege i pomoći. Nematerijalna šteta se nadoknađuje neovisno o naknadi materijalne štete, a obuhvaća sljedeće vidove: fizička bol, duševna bol zbog umanjenja/smanjenja životne aktivnosti, pretrpljeni strah, duševna bol zbog naruženosti, duševna bol zbog smrti bliske osobe i duševna bol zbog naročito teškog invaliditeta bliske osobe.

Na temelju prezentirane dokumentacije, konstatiramo da Zaštitni fond za najmanje 600 predmeta u iznosu od 2.800.000 KM nije podnio regresne tužbe, zbog čega nije bilo osnova za naplatu regresnih tražbina. Predmeti se odnose na razdoblje od osnivanja, 2005. godine, do 2015. godine.

Za ovo razdoblje Zaštitni fond imao je zaključene ugovore o poslovnoj suradnji sa poduzećima koja se bave naplatom regresnih tražbina (LRC inženjering d.o.o. Sarajevo, AVS Informacije d.o.o. Sarajevo, Eos Matrix d.o.o. Sarajevo i Check point d.o.o. Sarajevo). Predmet navedenih ugovora bilo je posredovanja pri naplati regresnih tražbina na način da ova poduzeća za račun Zaštitnog fonda poduzimaju radnje na naplati tražbina koje je Zaštitni fond kao povjeritelj imao prema regresnim dužnicima. Izvansudska naplata tražbina vršila se putem Call centra, a sudska naplata tražbina angažiranjem odvjetničkih ureda koje su u ime i za račun Zaštitnog fonda obavljale poslove zastupanja u sudskim postupcima protiv regresnih dužnika u cilju naplate regresnih tražbina.

⁸ „Sl. novine FBiH“, 47/08, 101/16

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 82/13, 74/14

Navedena poduzeća su naplatu regresnih tražbina sudskim putem vršila angažiranjem odvjetnika, odnosno odvjetničkih ureda, na temelju ugovora o zastupanju po kojima su se angažirani odvjetnici obvezali da će djelovati sukladno pravilima struke, odnosno važećim zakonskim i podzakonskim propisima. Na temelju izvršene analize utvrđeno je da odvjetnici nisu ažurno podnosili regresne tužbe u svim predmetima a koji nisu naplaćeni izvansudskim putem. Osim toga, još jedan od razloga za nepodnošenje tužbi bila je i smrt regresnog dužnika (umrla osoba nema stranačku sposobnost, odnosno ne može biti tužena; u suprotnom, radilo bi se o neotklonjivom nedostatku tužbe).

Upravni odbor Zaštitnog fonda je 12. 4. 2016. godine donio Odluku da se ubuduće sve regresne tužbe podnose pred Općinskim sudom u Sarajevu, neovisno o mjestu štetnog događaja i gdje štetnik ima prebivalište. Točkom II ove Odluke određeno je da će regresne tužbe podnositi Stručni suradnici za pravne poslove Mirza Drnda i Jasna Kustura.

Tek 1. 1. 2012. godine profunkcionirao je informacijski sustav Zaštitnog fonda. U trenutku puštanja u rad sustava u njemu se nisu nalazili predmeti koji su plaćeni od osnivanja Zaštitnog fonda 2005. godine do 2012. godine. Procedura za unošenje predmeta iz navedenog razdoblja pokrenuta je 2019. godine, nakon čega su u informacijski sustav uneseni svi predmeti od osnivanja Zaštitnog fonda.

Želimo istaknuti da je 2017. godine izvršen upad u informacijski sustav Zaštitnog fonda, kada je veliki broj podataka izbrisan, povodom čega se vodio postupak kod Kantonalnog tužiteljstva Sarajevo.

Uvidom u predmete prijavljenih šteta utvrdili smo da manji broj nije pravovremeno upisan u informacijski sustav. Za uzorak smo uzeli štetu (201310570068) koja je nastala u 2018. godini, a prijavljena je u informacijski sustav tek 30. 1. 2020. godine. Pravilnikom o obradi i isplati šteta utvrđeno je da protokolirana šteta tekućeg razdoblja mora biti uvedena u informacijski sustav, jer tada nastaje obveza po šteti u roku od 30 dana ili ako iz nekih razloga nije poslana ponuda, rok se produžava na 60 dana.

Preporuka:

- ***evidentiranje šteta u informacijski sustav Zaštitnog fonda vršiti pravovremeno, sukladno Pravilniku o obradi i isplati šteta.***

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE PLANA POSLOVANJA I FINACIJSKOG PLANA I IZVJEŠĆIVANJE

Financijski plan za 2020. godinu usvojila je Skupština Zaštitnog fonda 1. 4. 2020. godine, kojim su planirani ujednačeni prihodi i rashodi u iznosu od 4.383.483 KM. Plan i program rada Zaštitnog fonda donijela je Skupština u veljači 2020. godine. **Financijski plan i Plan poslovanja nisu doneseni sukladno članku 17. Statuta, kojim se ovi planovi donose do kraja tekuće za narednu godinu.** Planovi nisu doneseni do kraja 2019. godine. U strukturi prihoda nalazi se prihod od osiguravajućih društava, odnosno doprinosi (3.446.388 KM), prihodi od regresnih tražbina (800.000 KM) i ostali prihodi (137.095 KM). Ostali prihodi odnose na prenesena sredstva iz prethodne godine (87.095 KM) i prihodi od rezervacija (50.000 KM). U strukturi rashoda najznačajniji su troškovi šteta (3.570.283 KM), bruto plaće i ostale naknade stručne službe (495.000 KM) i ostali troškovi (318.200 KM).

Polazna osnova za izradu Finacijskog plana su planirani podaci o prihodima društava za osiguranje, odnosno procjena poslovanja u tekućoj godini, koja se vrši na temelju bilance stanja, analize djelatnosti kroz pregled usluga – isplate šteta i profil djelatnosti. Planiranje opsega usluga polazi od procjene izvršenja i trendova pratećih pokazatelja iz prethodnih godina.

Ukupan doprinos članova Zaštitnog fonda za 2020. godinu planiran je i utvrđen u iznosu od 3.446.388 KM. Odlukom predsjednice Stručnog savjeta (Edita Kalajdžić) Agencije za nadzor osiguranja od 8. 5. 2020. godine utvrđen je ukupan i pojedinačni iznos doprinosa i plaćanje doprinosa društava za osiguranje sa sjedištem u FBiH.

Napominjemo da se, sukladno Zakonu o obveznom osiguranju u prometu koji je u primjeni od siječnja 2021. godine, planiraju i utvrđuju doprinosi Zaštitnom fondu, te visina članarine za financiranje troškova poslovanja Zaštitnog fonda.

Provedenom revizijom utvrdili smo da Zaštitni fond nije donio unutarnju proceduru o načinu i metodologiji planiranja, rokovima za njegovo usvajanje, niti su utvrđene procedure koje bi osigurale praćenje efikasnosti i ekonomičnosti planiranih aktivnosti. Također, ističemo nepostojanje jedinstvene metodologije izrade Financijskoga plana kao i njegovih izmjena i dopuna, te problem neusklađenosti u propisima koji reguliraju poslovanje Zaštitnog fonda, pri čemu je zakonski okvir različito ili nedovoljno jasno tretirao određene segmente planiranja, evidentiranja i izvješćivanja. S obzirom na to da opseg i sadržaj Financijskog plana nije utvrđen niti jednim propisom, smatramo da je potrebno, u suradnji sa drugim subjektima, uputiti inicijativu prema Agenciji za nadzor osiguranja FBiH, kako bi se donijela jedinstvena metodologija planiranja, evidentiranja i izvješćivanja.

Zaštitni fond nema usvojenu proceduru o načinu i metodologiji planiranja za praćenje efikasnosti i ekonomičnosti planiranih aktivnosti.

Preporuka:

- **donijeti unutarnje procedure kojima bi se definirala metodologija planiranja, kao i procedure koje bi osigurale praćenje efikasnosti i ekonomičnosti planiranih aktivnosti;**
- **osigurati pravovremeno donošenje Financijskog plana i Plana poslovanja, sukladno Statutu Zaštitnog fonda.**

Prema Izvješću o godišnjem poslovanju za 2020. godinu, osnovne ekonomske kategorije planirane su i ostvarene u sljedećim iznosima: u KM

Red. br.	Opis	Plan za 2020. godinu	Ostvareno u 2020. godini	Ostvareno u 2019. godini	Indeks 4/3*100	Indeks 4/5*100
1	2	3	4	5	6	7
I	Ukupni prihodi	4.383.483	4.176.965	4.671.616	95,28	89,41
II	Ukupni rashodi	4.383.483	4.158.918	5.359.688	94,87	77,59
III (I-II)	Financijski rezultat	0	18.047	(688.072)		

Zaštitni fond sačinio je izvješće o godišnjem poslovanju 22. 2. 2021. godine, a Skupština ga je usvojila 10. 6. 2021. godine.

Pravilnikom Agencije za nadzor osiguranja o vrsti i formi izvješća Zaštitnog fonda propisani su rokovi i način izvješćivanja. Sukladno Pravilniku, Zaštitni fond kvartalno dostavlja: podatke o prijavljenim i neriješenim štetama (po osnovu neosiguranih, nepoznatih vozila, po osnovu društva u likvidaciji i štete od putnika u javnom prijevozu), podatke o isplaćenim i odbijenim štetama (po osnovu neosiguranih, nepoznatih vozila, po osnovu društva u likvidaciji i štete od putnika u javnom prijevozu), podatke o regresnim zahtjevima po osnovu neosiguranih vozila i podatke o broju prijavljenih šteta po osnovu neosiguranih vozila po županijama.

7. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Zaštitni fond sačinio je Godišnja financijska izvješća za 2020. godinu i dostavio nadležnim organima i institucijama sukladno važećim propisima i u utvrđenom roku, koja je direktor odobrio 22. 2. 2021. godine.

Iako unutarnjim aktima nije propisano, Zaštitni fond u vođenju računovodstva i poslovnih knjiga primjenjuje Kontni plan za neprofitne organizacije koji nije propisao federalni ministar financija, kako je definirano člancima 21. i 39. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Ističemo da Zaštitni fond obavlja djelatnost od javnog interesa koja ima regulatornu i nadzornu funkciju radi zaštite neosiguranih i nepoznatih vozila i društava u likvidaciji. Također, on donosi provedbene propise, druge opće akte (pravilnike, uputstva, naredbe i odluke) i pojedinačne akte (rješenja i zaključke).

7.1 BILANCA USPJEHA

7.1.1 Prihodi

U Godišnjem financijskom izvješću, bilanci uspjeha za 2020. godinu, ukupno ostvareni prihodi iskazani su u iznosu od 4.176.965 KM, što je u odnosu na prihode planirane Financijskim planom

(4.383.483 KM) za 206.518 KM manje. Smanjenje prihoda u odnosu na isto razdoblje prethodne godine iznosi 494.651 KM.

Prihodi od pruženih usluga priznaju se u bilanci uspjeha po stupnju dovršenosti. Stupanj dovršenosti mjeri se kao odnos troškova nastalih do datuma bilance i planiranih ukupnih troškova.

Struktura prihoda u odnosu na prethodnu godinu, iskazana u financijskim izvješćima, je sljedeća: u KM

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
PRIHODI	4.176.965	4.671.616
Doprinosi/članarina	3.446.388	3.446.388
Prihodi od vlastite aktivnosti	680.317	780.508
Ostali prihodi	50.260	444.720

Strukturu prihoda čine: prihodi od doprinosa/članarina članova Zaštitnog fonda (3.446.388 KM), prihodi od regresnih šteta (680.317 KM) i ostalih prihoda (50.260 KM).

Najveći dio prihoda ostvaruje se iz **doprinosa** koje uplaćuju članice Zaštitnog fonda sukladno Odluci o plaćanju doprinosa, koju Agencija za nadzor osiguranja FBiH donosi na godišnjoj razini. Članice Zaštitnog fonda su sva društva koja u Federaciji BiH obavljaju osiguranje od autoodgovornosti. Odlukom predsjednika Stručnog vijeća Agencije za nadzor osiguranja od 8. 5. 2020. godine, o doprinosima Zaštitnom fondu za 2020. godinu, utvrđeni su ukupni i pojedinačni iznosi doprinosa i plaćanje doprinosa i članarina društava za osiguranje u FBiH i podružnica društava za osiguranje sa sjedištem u Republici Srpskoj. Osnovica za utvrđivanje obračuna je ukupna obračunata premija osiguranja motornih vozila od odgovornosti za štete pričinjene trećim osobama u 2019. godini. Na utvrđenu osnovicu primijenjena je stopa od 1,4016%, što na mjesečnoj razini iznosi 287.199 KM. Najveće pojedinačne uplate članova Zaštitnog fonda, kojih ima 19, pripadaju Adriatic osiguranju, Sarajevo osiguranju, Euroherc osiguranju i Central osiguranju. Revizijom smo utvrdili da iznos obračunatih doprinosa, sukladno Odluci o plaćanju doprinosa, odgovara ukupnom iznosu naplaćenog prihoda po ovom osnovu.

Po Zakonu o obveznom osiguranju u prometu FBiH¹⁰ koji se počinje primjenjivati od 2021. godine, izvori financiranja Zaštitnog fonda su: članarine i doprinosi. Iz članarina financirat će se troškovi poslovanja, odnosno troškovi administracije. Visinu članarine određuje Upravni odbor u jednakom iznosu za sve članove Zaštitnog fonda. Iz doprinosa financirat će se naknade šteta za namjenu izvršavanja po članku 66. ovog Zakona. Doprinosi će plaćati svi članovi Zaštitnog fonda, razmjerno procentu fakturiranih godišnjih premija osiguranja od odgovornosti premija za osiguranje putnika u javnom prijevozu.

Prihodi od vlastite aktivnosti iskazani su u iznosu od 680.317 KM, i odnose se na naplaćene regresne tražbine od štetnika i priznaju se kada se naplate. Pravilnikom i izmjenama pravilnika o postupku naplate regresnih tražbina, donesenih od Skupštine Zaštitnog fonda (2019. i 2020. godine) utvrđeni su organizacija, uvjeti i postupak naplate, otpisa i odstupanja od regresne tražbine. Na sva pitanja koja nisu regulirana odredbama ovog Pravilnika neposredno se primjenjuju odredbe Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe Zakona o osiguranju.

Po isplati odštete, Zaštitni fond preuzima sva prava oštećenog koja proizlaze iz nezgode, prema osobi odgovornoj za štetu ili njenom osiguravatelju, kao i prema sredstvima Društva koje je u postupku posebne likvidacije ili stečaja. Zaštitni fond ima pravo regresa u visini iznosa isplaćene naknade, uvećane za zakonske zatezne kamate i troškove koje je imao u postupku utvrđivanja i isplate odštete, kao i u postupku ostvarivanja prava na regres.

Ako Zaštitni fond isplati štetu koju prouzroči nepoznato vozilo, a naknadno se pronađe odgovorna osoba i vozilo čijom je upotrebom prouzrokovana šteta i utvrdi se odgovorno društvo za osiguranje, Zaštitni fond ima pravo na naknadu do isplaćenog iznosa štete i opravdanih troškova od odgovornog društva za osiguranje.

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 57/20

Postupak naplate regresa obuhvaća: formiranje regresnog predmeta, izradu i slanje regresnog zahtjeva, zaključivanje sporazuma o izvansudskom poravnanju i sudski postupak o naplati regresa. Naplata regresnih tražbina vrši se u redovnom – izvansudskom postupku, sudskom postupku i izvršnom postupku od regresnih dužnika. Služba za obradu šteta u mirnom postupku mora, po saznanju za postojanje vjerojatnoće da će isplatom naknade Zaštitni fond steći pravo regresa, a najkasnije do utvrđivanja obveze, utvrditi sve činjenice koje mogu dovesti do nastupa regresnog prava i unose se u evidenciju šteta. Nakon isplate štete i ostvarenja regresnog spisa Zaštitni fond upućuje zahtjev za regres (refundaciju) regresnom dužniku (štetniku) isplaćenog iznosa odštete u svim slučajevima gdje postoji osnova za regresnu tražbinu od regresnog dužnika. Zahtjevom se poziva regresni dužnik da u mirnom postupku naknadi svoj regresni dug u za isplaćeni iznos odštete u cijelosti, koji se ujedno smatra opomenom pred tužbu. Ako regresni dužnik odbije namiriti regresnu tražbinu, a utvrdi se opravdanost regresa, tražbina se utužuje. Ukoliko tuženi ne ispuni svoju obvezu utvrđenu pravosnažnom sudskom odlukom, Zaštitni fond podnosi prijedlog za izvršenje. Regresni postupak je završen kada je regresna tražbina naplaćena u cijelosti ili kada direktor donese odluku o obustavi ili otpisu nenaplaćene regresne tražbine.

I pored činjenice da je u 2020. godini intenzivirano pokretanje tužbi regresnim dužnicima, pad prihoda po ovom osnovu naplaćenih regresnih tražbina nastao je prvenstveno zbog utjecaja pandemije na prihode regresnih dužnika.

Zaštitni fond nije evidentirao regresne tražbine u poslovnim knjigama poslije podnošenja regresnog zahtjeva, nego samo prilikom prihodovanja. Ovi prihodi priznaju se po naplati (obrazloženo u točki 7.2.2 Izvješća).

Ostale prihode čine: prihodi od zatezних kamata (3.530 KM), prihodi po osnovu troškova postupka po presudama za odbijene štete (9.441 KM), prihodi po osnovu razlike u rezerviranju iz prethodnih godina (35.500 KM) i ostali prihodi (1.789 KM).

7.1.2 Rashodi

U Godišnjim finansijskim izvješćima za 2020. godinu rashodi su iskazani u iznosu od 4.158.918 KM.

Struktura ostvarenih rashoda, iskazana u finansijskim izvješćima, je sljedeća:

	1. 1. – 31. 12. 2020.	1. 1. – 31. 12. 2019.
RASHODI	4.158.918	5.359.688
Materijal i energija	14.007	12.152
Usluge	217.452	253.299
Plaće i ostala primanja zaposlenih	437.813	460.044
Amortizacija	18.645	16.012
Financijski rashodi	3.347.619	4.308.901
Putni troškovi	10.251	20.876
Porezi i doprinosi koji ne ovise od rezultata	7.633	7.615
Ostali rashodi	105.498	280.789

Materijal i energija

Troškovi za materijal i energiju iskazani su u visini od 14.007 KM i odnose se najvećim dijelom na uredski materijal (10.296 KM), utrošeno gorivo za motorna vozila (2.143 KM), utrošeni ostali materijal (1.009 KM) i otpis sitnog inventara (389 KM).

Nabava uredskog materijala u iznosu od 10.296 KM, kao i goriva za motorna vozila u iznosu od 2.143 KM, vršena je bez zaključivanja ugovora o nabavi za 2020. godinu.

Usluge

Troškovi za usluge iskazani su u visini od 217.452 KM. Najznačajniji se odnose na odvjetničke usluge (65.194 KM), naknade članovima upravnog vijeća (47.981 KM), zakup poslovnog prostora (25.854 KM), troškove otpreme poštom (13.107 KM), troškove održavanja stalnih sredstava (11.611 KM), naknade članovima povjerenstava (10.937 KM), usluge korištenja programa Audatex (8.632 KM) i troškove ugovora o djelu (7.618 KM).

Naknade za Upravno vijeće iskazane su u iznosu od 47.981 KM. Naknada za predsjednika Upravnog vijeća iznosi 773 KM, dok za članove iznosi 618 KM mjesečno. Isplata i obračun naknade vrše se prema Odluci Skupštine Zaštitnog fonda iz 2018. godine, ali ona nam nije prezentirana u toku obavljanja revizije.

Na **troškovima zakupa poslovnog prostora** knjiže se troškovi po ugovoru o reguliranju međusobnih odnosa koji je zaključen sa „Exclusive“ d.o.o. Zenica. Prema ugovoru, za prostor od 201 m² plaćanje se regulira mjesečno, na sljedeći način: za grijanje, klimu, ventilaciju, vanjsku rasvjetu i rasvjetu zajedničkih prostorija plaća se 3,72 KM po m² plus PDV, za servisiranje instalacija grijanja/hlađenja i zamjenu filtera, zakup jednog parking mjesta, deratizaciju stubišta, krečenje stubišta i osobe zadužene za organizaciju održavanja objekta plaća se 1,71 KM po m² plus PDV, a za utrošak vode plaća se tako što se iznos fakture KJKP Vodovod i kanalizacija d.o.o. Sarajevo dijeli sa brojem zaposlenih svih korisnika u zgradi i tako utvrđuje pripadajući iznos za svakog korisnika poslovnog prostora.

Troškovi održavanja stalnih sredstava u iznosu od 11.611 KM odnose se na dva ugovora sa QSS d.o.o. Sarajevo, za nabavu usluga importa podataka u informacijski sustav Zaštitnog fonda u vrijednosti od 2.380 KM bez PDV-a i za usluge aplikativnog i tehničkog održavanja u iznosu od 4.788 KM bez PDV-a na godišnjoj razini (467 KM mjesečno), kao i na ugovor o održavanju programskog paketa plaća sklopljen u 2019. godini sa NTG d.o.o. Sarajevo kojim je definisana mjesečna naknada u iznosu od 100 KM bez PDV-a. Ugovor je zaključen na vrijeme korištenja knjigovodstvenog programskog paketa.

Naknade članovima povjerenstava isplaćene su u bruto iznosu od 10.937 KM. U toku 2020. godine u Zaštitnom fondu formirana su 62 povjerenstva, od toga 19 za kontrolu šteta i 43 za rješavanje šteta. Utemeljena su sukladno članku 20. Pravilnika o obradi i isplati šteta, kojim je definirano da Povjerenstvo za rješavanje šteta imenuje direktor Zaštitnog fonda, a sastoji se od tri člana zaposlenika članica Zaštitnog fonda i dva člana zaposlenika stručnih službi Zaštitnog fonda. Ono, po prijedlogu stručnih službi Zaštitnog fonda, vrši pregled obrađenih odštetnih zahtjeva i donosi odluku po pitanju osnovanosti i visine. Povjerenstvo za kontrolu šteta sastoji se od tri člana, koja se imenuju rješenjem direktora iz reda rukovoditelja ili zamjenika rukovoditelja službi šteta članica Zaštitnog fonda. Ono je nadležna da odlučuje i po prigovorima na odluke povjerenstva za rješavanje šteta. Sa članovima povjerenstva potpisuje se ugovor o djelu (većina ugovora potpisana u razdoblju od 2012. do 2019. godine, bez navođenja roka trajanja), a naknada za učešće u radu ugovorena je u iznosu od 50 KM, osim za zaposlenike Zaštitnog fonda koji ne primaju naknadu. Nakon obavljenog posla, povjerenstvo sačinjava zapisnik koji potpisuju svi članovi.

Troškovi ugovora o djelu iskazani u iznosu od 7.618 KM odnose se šest ugovora o djelu sa fizičkim osobama (od toga su četiri sa istom osobom), nagradu volonteru po odluci direktora i obaveze za poreze i doprinose za volontere. Ugovori o djelu sa jednom osobom potpisani su za usluge prijevoza uredskog namještaja, računarske opreme i inventara Zaštitnog fonda (500 KM), usluge dodatnog prijevoza uredskog namještaja, računarske opreme i inventara (250 KM), usluge instalacije, deinstalacije i konfiguracije računara i računarske opreme i postavljanje VoIP-a za potrebe Zaštitnog fonda (2.600 KM) i usluge instalacije i konfiguracije, postavki rutera, kamera i konfiguracije firewalla za potrebe Zaštitnog fonda (500 KM). Ostali ugovori odnose se na molerske usluge (450 KM) i usluge pomoćnih poslova u računovodstvu (700 KM; do 31. 12. 2020. godine plaćeno 480 KM). Nagrada za jednog volontera isplaćena je u iznosu od 1.200 KM po odluci direktora zbog velikog zalaganja u poslu.

Plaće i ostala primanja zaposlenih

Troškovi plaća i ostalih primanja iskazani su u iznosu od 437.813 KM, a čine ih neto plaće (231.568 KM), doprinosi iz plaće (113.400 KM), doprinosi na plaće (38.410 KM), porez na dohodak (20.840 KM), topli obrok (20.568 KM), troškovi prijevoza zaposlenih (5.374 KM), regres (4.257 KM), naknade za vjerske praznike (2.557 KM) i dopuna za acc tag (840 KM).

Plaće i naknade plaća regulirane su Pravilnikom o plaćama, naknadama plaća i drugim pravima radnika¹¹. Osnovna plaća predstavlja proizvod najniže neto plaće prema rješenju nadležne institucije i

¹¹ Pravilnik o plaćama, naknadama plaća i drugim pravima radnika donijela je Skupština Zaštitnog fonda FBiH 16. 4. 2019. godine.

odgovarajućeg koeficijenta složenosti poslova koje radnik obavlja. Najniža neto plaća je osnovica za obračun osnovne plaće radnika, a najniža se utvrđuje tako što se najniža neto satnica (2,31 KM) množi sa brojem sati u Zaštitnom fondu za pojedini mjesec. Sva radna mjesta razvrstana su u dvije grupe poslova za koje su utvrđeni koeficijenti ovisno o složenosti poslova radnih mjesta i stupnju stručne sprema: poslovi visoke stručne sprema (koeficijent od 4,00 do 4,50) i poslovi srednje stručne sprema (koeficijent od 2,00 do 2,50). Plaću radnika određuje direktor ugovorom o radu na osnovu koeficijenata utvrđenih Pravilnikom, odgovornosti, uvjeti rada i složenosti poslova radnog mjesta i kategorizacije poslova. Svi zaposlenici sa visokom stručnom spremom imaju koeficijent 4, a sa srednjom 2. Osnovna plaća povećava se za 0,4% za svaku godinu radnog staža u Zaštitnom fondu.

Plaća direktora Zaštitnog fonda utvrđuje se odlukom Upravnog vijeća. Upravni odbor je donio odluku 2018. godine kojom je plaću direktora utvrdio u visini od 4,4 prosječne neto plaće u Federaciji BiH, koje objavljuje Federalni zavod za statistiku.

U okviru troškova plaća evidentirane su i isplate po sudskim nagodbama za dva zaposlenika Zaštitnog fonda. U 2020. godini ukupno je isplaćen iznos od 63.850 KM sa pripadajućim porezima i doprinosima po ovom osnovu.

Najviša isplaćena plaća u 2020. godini iznosila je 4.197 KM, najniža 798, dok prosječna plaća iznosi 1.822 KM.

Topli obrok zaposlenih isplaćuje se sukladno Pravilniku u iznosu od 1% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH, prema posljednjim objavljenim podacima Federalnog zavoda za statistiku.

Pravo na **naknadu za prijevoz zaposlenih** sukladno Pravilniku ostvaruju svi zaposlenici u visini mjesečne karte gradskog, prigradskog i međugradskog prijevoza. Zaposlenici pravo ostvaruju na osnovu prijave prebivališta, ne podnose zahtjeve niti direktor donosi rješenja o prijevozu.

Regres za korištenje godišnjeg odmora u iznosu od 4.257 KM isplaćen je za devet zaposlenika u visini od 50% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH u posljednja tri mjeseca prije isplate. Isplata je vršena na osnovu Rješenja koja je donio direktor za zaposlenike Zaštitnog fonda, dok je za direktora Rješenje o isplati donio predsjednik Upravnog vijeća.

Naknada povodom vjerskih praznika u ukupnom iznosu od 2.557 KM isplaćena je sukladno Odluci direktora od 18. 5. 2020. godine kojom je svim zaposlenicima Zaštitnog fonda odobrena isplata naknade povodom vjerskih praznika u visini od 30% prosječne mjesečne plaće koju objavljuje Federalni zavod za statistiku za prethodni mjesec kada se daje novčana nagrada.

Financijski rashodi

U bilanci uspjeha rashodi su priznati temeljem izravne povezanosti između nastalih troškova i specifičnih stavki prihoda, po načelu sučeljavanja prihoda i rashoda. Priznavanje rashoda vršeno je istodobno i sa priznavanjem povećanja obveza ili smanjenja sredstava.

U obračunskom razdoblju 2020. godine, iskazani su rashodi u iznosu od 3.347.619 KM, kao **financijski rashodi**. Struktura financijskih rashoda u odnosu na prethodnu godinu iskazana u financijskim izvješćima prikazana je u sljedećoj tabeli:

	u KM	
	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
FINANCIJSKI RASHODI	3.347.619	4.308.901
Troškovi šteta	3.201.543	4.002.104
Ostali troškovi po štetama	24.778	91.630
Troškovi po regresima	121.298	214.318

Troškovi šteta, odnosno naknade šteta iskazani su u iznosu od 3.201.543 KM, a čine ih troškovi šteta po presudama (748.440 KM) i naknade šteta po izvansudskim nagodbama i nesporni dio štete po zapisnicima povjerenstva i odlukama o visini štete (2.453.103 KM). Ukupan broj isplaćenih šteta u 2020. godini je 745, sudskih 68 i izvansudskih 677. Navedene štete nastale su od neosiguranih vozila (697), od nepoznatih vozila

(38), te od društava u likvidaciji (10). Štete se priznaju kada postoji objektivna vjerojatnoća odliva budućih ekonomskih koristi i kada se ti rashodi mogu pouzdano izmjeriti na temelju Zapisnika povjerenstva Zaštitnog fonda, odluke, presude, nagodbe i sudske nagodbe.

Na početnom stanju šteta prikazuju se štete prenesene iz 2019. godine, a koje su plaćene u siječnju 2020. godine (232.218 KM). Ove štete su ukalkulirane iz razloga što doprinos koji Zaštitnom fondu plaćaju društva za osiguranje za prosinac 2019. godine je prihodovan do 31. 12. 2019. godine, a naplaćuje se u 2020. godini do 15. 1. 2020. godine. Sukladno načelima sučeljavanja prihoda i rashoda ukalkulirane su štete na troškove na 31. 12. 2019. godine.

Odredbama Pravilnika o obradi i isplati šteta¹² (u daljnjem tekstu: Pravilnik) Zaštitnog fonda propisan je način obrade i rješavanja šteta koje su prijavljene u informacijski sustav. Skupština Zaštitnog fonda donijela je Pravilnik, kojim se uređuju: podnošenje prijava odštetnih zahtjeva, evidencija odštetnih zahtjeva u informacijski sustav, način i procedura obrade odštetnih zahtjeva, povjerenstvo za kontrolu i rješavanje šteta, isplata šteta, način ostvarivanja regresnih tražbina i obavještanje Agencije za nadzor. Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o obradi i isplati šteta, Skupština je donijela u travnju 2020. godine. Donošenjem novog Zakona o obveznom osiguranju u prometu, uređen je način obrade i isplate šteta.

Oštećena osoba može podnijeti odštetni zahtjev za materijalnu ili nematerijalnu štetu sa pribavljenom dokumentacijom. Nakon što je predmet kompletiran pravna služba Zaštitnog fonda utvrđuje pravnu osnovanost oštećenog zahtjeva u roku od osam dana. Potom se predmet dostavlja stručnoj službi za obradu i likvidaciju šteta radi utvrđivanja visine štete. Stručna služba za obradu i likvidaciju šteta vrši obračun šteta u roku od osam dana. Zaštitni fond je u obvezi da u roku od 90 dana od prijema dokumentiranog zahtjeva za naknadu šteta ponudi isplatu ili da objasni zašto nije u mogućnosti da to učini. Po utvrđivanju pravne utemeljenosti odštetnog zahtjeva i visine štete sačinjava se Sporazum o izvansudskom poravnanju/nagodba i dostavlja na potpis oštećenom preporučeno putem pošte. Oštećeni ima pravo uložiti prigovor na prijedlog sporazuma u roku od osam dana. Po prigovoru odlučuje direktor Zaštitnog fonda. Ako se utvrdi da je postupak bio nepotpun i da se moglo utjecati na rješavanje predmeta, Stručna služba upotpunjava štetu u pisanom obliku. Protiv odluke donesene u drugom stupnju prigovor nije dopušten. Stranka koja ne potpiše prijedlog poravnanja isplaćuje joj se nesporni dio odštete. Stručna služba Zaštitnog fonda vrši plaćanje štete isključivo na tekući račun oštećenog u roku propisanom člankom 919. Zakona o obveznim odnosima. Odredbama novog Zakona, Zaštitni fond obavezan je utvrditi pravnu osnovu i visinu odštetnog zahtjev u roku od 30 dana od dana kompletiranja zahtjeva uz dostavljanje obrazloženja ponude, te isplatiti utvrđenu naknadu u daljnjem roku od 14 dana. Ako se nisu stekli uvjeti za davanje obrazloženja Zaštitni fond će u roku od 60 dana oštećenoj osobi uputiti utemeljeni odgovor o spornoj šteti.

Sukladno Pravilniku, Zaštitni fond vodi evidencije šteta koje se sastoje od Knjige šteta i Glavnog spiska.

Ostali troškovi šteta (24.778 KM) obuhvaćaju odvjetničke troškove, troškove vještačenja, troškove sudskih taksi i ostalih troškova. Spomenuti troškovi vještačenja su u 2020. godini radi sravnjenja obveza za štete u računovodstvu i obveza za štete u informacijskom sustavu knjiženi na troškove vještačenja i obveza za štete na koje se odnose. Prema Pravilniku o obradi i isplati šteta, Zaštitni fond zapošljava vještace medicinske struke (cenzore), saobraćajne struke i mašinske struke po ugovorima o djelu. Ugovori su zaključivani bez roka trajanja i bez navođenja iznosa visine naknade.

Naknade se plaćaju prema specifikaciji troškova vještačenja koje vještaci dostavljaju za obavljeno vještačenje. Ukupni troškovi za vještačenja u 2020. godini iznosili su 30.296 KM.

Troškovi po regresima (121.298 KM) obuhvaćaju troškove sudskih taksi vezane za regres i troškove vještačenja po regresima.

7.1.3 Financijski rezultat

Zaštitni fond je u financijskim izvješćima za 2020. godinu iskazao neto dobit razdoblja od 18.047 KM, kao razliku između prihoda u iznosu od 4.176.965 KM i rashoda u iznosu od 4.158.918 KM.

¹² "Sl. novine FBiH", br. 61/15

Ne potvrđujemo točnost iskazanog finansijskog rezultata s obzirom na to da Zaštitni fond nije izvršio procjenu očekivanih kreditnih gubitaka sukladno MSFI-ju 9 – Finansijski instrumenti za tražbine koje nisu naplaćene u roku naplate. Vrijednost tražbina koja nisu putem ispravke vrijednosti prenesene na rashod razdoblja iznose 979.548 KM (točka 7.2.2 Izvješća).

Odlukom direktora od 22. 2. 2021. godine o prijedlogu raspodjele viška prihoda za 2020. godinu za potrebe predaje finansijskih izvješća ovlaštenoj instituciji predložena je raspodjela viška prihoda (18.047 KM), kao neraspoređen višak prihoda. Konačnu odluku o prijedlogu raspodjele viška prihoda za 2020. godinu usvojiti će Skupština Zaštitnog fonda sukladno Zakonu i Statutu.

7.2 BILANCA STANJA

7.2.1 Stalna sredstva

Na datum bilance neto knjigovodstvena vrijednost stalnih sredstava iskazana je u iznosu od 1.596.156 KM, a odnose se na:

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
STALNA SREDSTVA	1.596.156	1.991.841
Nematerijalna sredstva	640	827
Nekretnine, postrojenja i oprema	45.525	53.349
Dugoročna razgraničenja	1.549.991	1.937.665

Materijalna i nematerijalna imovina početno se vodi po trošku ulaganja, te naknadno po trošku ulaganja umanjenom za trošak amortizacije.

Nematerijalna sredstva iskazana su u iznosu od 640 KM (nabavna vrijednost 81.842 KM i ispravka vrijednosti 81.202 KM), a čini ga softverski program.

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su u iznosu od 45.525 KM (nabavna vrijednost 86.220 KM i ispravka vrijednosti 40.695 KM). Nekretnine čine transportna sredstva (službeno vozilo) i ostala materijalna sredstva (računarska i elektronska oprema, namještaj i ostala oprema).

Sjedište Zaštitnog fonda je u poslovnom prostoru društava za osiguranje. Odlukom Skupštine prihvaćena je inicijativa Upravnog odbora Zaštitnog fonda za kupovinu poslovnog prostora od Agencije za nadzor osiguranja u ulici Kolodvorska 12, za potrebe smještaja institucija u osiguranju na jednom mjestu. Novčana sredstava za kupovinu poslovnog prostora osigurala su društva za osiguranje, a oni su i kupci poslovnog prostora. Ugovor o kupoprodaji nekretnine površine 330 m² zaključen je 20. 12. 2019. godine u iznosu od 1.166.231 KM.

Zaštitni fond nije uspostavio pomoćnu knjigu stalnih sredstava, kako je predviđeno Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- **uspostaviti pomoćnu knjigu stalnih sredstava, sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

Dugoročna razgraničenja na 31. 12. 2020. godine iskazana su iznosu od 1.549.991 KM i odnose se na štete koje se vode pred odgovarajućim sudovima i za koje se procjenjuje da će se plaćati u dužem vremenskom razdoblju. Rezerviranja se vrše za postupke koji su utuženi. Iznosi budućih odliva su predmet procjene Zaštitnog fonda, kao i formiranje adekvatnih rezerviranja. Na visinu iznosa rezervacija utječu razni faktori koji su predmet opservacije (promatranje i prikupljanje podataka): informacije o nastalim štetnim događajima, stanje pokrenutih sudskih sporova, trendovi i druge relevantne informacije. Prilikom obračuna i iskazivanja rezerviranja poštovano je načelo opreznosti te se postupalo sukladno MRS-u 37 – Rezerviranja, potencijalne obveze i imovina. Odlukom predsjednika Upravnog odbora iz 2014. godine, a sukladno članku 18. Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obveznom osiguranju od odgovornosti vrše se rezervacije sudskih šteta. Po prvostupanjskoj presudi rezervirana sredstva obuhvaćaju

glavnicu za materijalnu i nematerijalnu štetu, kamate i troškove postupka. Za predmete gdje je donesena prvostupanjska presuda kojom se odbija tužbeni zahtjev u odnosu na Zaštitni fond određuje se rezervacija u iznosu 500 KM, a za predmete u kojima je sudski postupak u tijeku rezerviraju se sredstva u visini glavnice.

7.2.2 Gotovina, kratkoročne tražbine i razgraničenja

Gotovina u blagajni i sredstva na transakcijskim računima na 31. 12. 2020. godine iskazani su u iznosu od 336.163 KM, od čega se 551 KM odnosi na stanje u blagajni, a ostatak na sredstva na transakcijskim računima. Transakcijski računi u zemlji otvoreni su kod Union banke d.d. Sarajevo i Turkish Ziraat banke d.d. Sarajevo. Transakcijski račun u stranoj valuti otvoren je u Union banci d.d. Sarajevo. Kod Union banke otvoreni su glavni račun i računi za isplatu šteta i dobavljača. Svi ugovori sa bankama zaključeni su u ranijem razdoblju.

Kratkoročne tražbine iskazane su u iznosu od 1.248.905 KM. Tražbine od kupaca, države, zaposlenih i drugih pravnih osoba iskazuju se u poslovnim knjigama i financijskim izvješćima na temelju uredne isprave o nastanku polovnog događaja i podataka o njihovoj vrijednosti.

Struktura tražbina je sljedeća:

	u KM	
	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
TRAŽBINE	1.248.905	1.310.813
Tražbine za doprinose /članarine	261.925	320.635
Sumnjive i sporne tražbine	979.548	988.495
Druge kratkoročne tražbine	7.432	1.683
Aktivna vremenska razgraničenja	534	0

Tražbine za doprinose od članova Zaštitnog fonda iskazane su u iznosu od 261.925 KM, a odnose se na doprinose koji nisu uplaćeni Zaštitnom fondu po dostavljenoj obavijesti za plaćanje. Tražbine za doprinose/članarine od osiguravajućih društava priznaju se na temelju uredne isprave i fakture na temelju Odluke o doprinosu Agencije za nadzor osiguranja FBiH.

Zaštitni fond poslao je potvrđivanje salda dužnicima, putem kojih je potvrđeno 212.502 KM tražbina, dok dio pravnih osoba (društva za osiguranje) nije odgovorio na potvrđivanje po tražbinama na 31. 12. 2020. godine.

U strukturi ukupnih tražbina najveće učešće imaju **sumnjive i sporne tražbine** iskazane u iznosu od 979.548 KM. Ove tražbine obuhvaćaju neplaćene doprinose u iznosu od 531.938 KM, tražbine likvidiranih društava u iznosu od 262.907 KM (BD u likvidaciji, Una-Sana osiguranje i Hercegovina osiguranje), troškove postupka za odbijene štete u iznosu 115.439 KM i tražbine za isplaćene štete u iznosu od 69.264 KM. Najveći dio ovih tražbina nastao je u prethodnim godinama. Nije prezentirana dokumentacija kojom bismo potvrdili poduzimanje radnji na naplati ovih tražbina.

Iako je člankom 28. Zakona o računovodstvu i reviziju FBiH propisano da su pravne osobe dužne u bilješkama obrazložiti pojedinačna stanja sumnjivih i spornih tražbina, te planirati aktivnosti i način rješavanja tih tražbina, Zaštitni fond nije postupio po navedenom.

Zaštitni fond ne posjeduje unutarnji akt kojim je definirana politika postupanja sa tražbinama, utvrđivanje tražbina, praćenje, te vođenje sumnjivih i spornih tražbina, kao ni ispravka neplaćenih tražbina na teret rashoda.

S obzirom na to da su tražbine starije od godinu dana, one trebaju biti ispravljene na teret rashoda, jer kupci nisu pravovremeno izvršili uplatu. Za zastarjele tražbine nije rađena procjena naplativosti, zbog čega ne možemo potvrditi da su tražbine realno iskazane. Nisu primijenjeni zahtjevi MSFI-ja 9 – Financijski instrumenti, prema kojem se mjeri umanjenje vrijednosti u iznosu jednakom očekivanim kreditnim gubicima.

Društvo ne prati pravilno tražbine, nije donesen unutarnji akt o postupanju sa tražbinama i ne vrši se ispravka vrijednosti zastarjelih tražbina. Društvo ne vrši usklađivanje tražbina, niti se evidentiraju rashodi po tom usklađivanju, sukladno zahtjevima MSFI-ja 9 – Financijski instrumenti,

što utječe na točnost financijskog rezultata. Da su tražbine realno iskazane, financijski rezultat bio bi manji za navedeni iznos (979.548 KM).

Preporuka:

- **donijeti unutarnji akt o utvrđivanju, evidentiranju i postupanju sa tražbinama, vodeći računa o MRS-u i MSFI-ju, pri čemu sve tražbine starije od godinu dana trebaju biti ispravljene na teret rashoda Zaštitnog fonda.**

Na poziciji tražbina nisu evidentirane tražbine od kupaca po osnovu regresa. Zaštitni fond ih ne iskazuje u poslovnim knjigama i financijskim izvješćima na temelju uredne isprave o nastanku poslovnog događaja i podataka o njegovoj vrijednosti. Tražbine se ne iskazuju u iznosu očekivanih budućih prihoda.

Prema prezentiranim pregledima od 2005. godine vodi se ukupno 11.408 aktivnih predmeta po regresnim zahtjevima, od kojih veliki broj nema prihodovnog iznosa, odnosno nije okončan postupak naplate. U 2020. godini ostvareni su prihodi po regresnim zahtjevima u iznosu od 680.317 KM bez sudskih naknada. Naplata regresne tražbine vrši se sudskim, vansudskim i izvršnim postupkom. Redovni izvansudski postupak pokreće se slanjem opomene pred utuženje u svim slučajevima gdje postoji osnova za regresnu tražbinu od regresnog dužnika. Opomena pred utuženje dostavlja se regresnom dužniku za isplaćeni iznos štete, bilo da se radi o isplati odštete u cijelosti ili nespornog dijela odštete. Ukoliko regresna tražbina ostane u cijelosti ili djelomično nenamirena, Zaštitni fond pokreće tužbu protiv regresnog dužnika.

Smatramo da je opomena za utuženje, odnosno regresni zahtjev knjigovodstvena isprava koja služi kao temelj za knjiženje u poslovnim knjigama. Uredno likvidirana i ispravna knjigovodstvena isprava prosljeđuje se knjigovodstvu, gdje se na temelju nje izdaje nalog za knjiženje, zatim upisuje podatak u poslovne knjige knjigovodstvenom tehnikom. Također, Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, propisano je vođenje analitičkih evidencija za tražbine. Glavna knjiga izvanbilančnih evidencija obuhvaća određene poslovne događaje koji u trenutku nastanka nemaju utjecaja na promjene u bilanci stanja i bilanci uspjeha, ali osiguravaju dodatne informacije o korišćenju tuđe imovine, budućih potencijalnih obveza, kontrole pojedinih poslovnih pothvata i informiranja.

Zaštitni fond ne evidentira regresne tražbine poslije podnošenja regresnog zahtjeva, nego samo prilikom prihodovanja. Ovi prihodi priznaju se po naplati, zbog čega konstatiramo da se tražbine od kupaca (fizičkih i pravnih osoba) po regresima evidentiraju i priznaju u momentu naplate, što nije sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Preporuka:

- **na temelju regresnih zahtjeva iskazivati tražbine u poslovnim knjigama Zaštitnog fonda, sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

7.2.3 Trajni izvori

Trajni izvori (vlastita sredstva) na 31. 12. 2020. godine iskazani su u iznosu od 870.863 KM, što je u odnosu na stanje početkom godine povećanje za 18.047 KM (neto dobit za 2020. godinu). Odlukom predsjedavajuće Skupštine od 30. 6. 2020. godine, manjak prihoda nad rashodima za 2019. godinu u iznosu od 688.072 KM pokriven je iz raspoređenih viškova prihoda nad rashodima iz prethodnih razdoblja iz namjenskih rezervi predviđenih za ispunjenje obveza za društva u likvidaciji.

7.2.4 Obveze i razgraničenja

U financijskim izvješćima na datum bilance iskazane su obveze i razgraničenja u iznosu od 2.310.895 KM.

	31. 12. 2020.	31. 12. 2019.
OBVEZE	2-310.895	2.849.413
Dugoročne obveze	1.549.991	1.938.180
Kratkoročne obveze	38.847	279.476
Kratkoročna razgraničenja i rezerviranja	722.057	631.757

Dugoročne obveze iskazane su u iznosu od 1.549.991 KM, a odnose se na obveze po rezervacijama sudskih šteta. Dugoročna rezervacija sudskih šteta vrši se na temelju odluka direktora, a sukladno donesenoj odluci Upravnog odbora iz 2014. godine. Prije donošenja odluke direktora Služba za obradu šteta sačinjava procjenu rezervacija po tužbama. Na 31. 12. 2020. godine donesene su tri odluke o dugoročnim rezervacijama sudskih šteta: po osnovu likvidiranih društava (566.799 KM), po osnovu neosiguranih vozila (931.387 KM) i po osnovu nepoznatih vozila (51.805 KM).

Kratkoročne obveze iskazane su u iznosu od 38.847 KM, od čega na obveze prema dobavljačima odnosi 4.778 KM i ostale obveze (za plaće, naknade i doprinose i obveze prema oštećenima) u iznosu od 34.067 KM. Izvodi otvorenih stavki za dobavljače potvrđeni su iznosu od 1.318 KM.

Kratkoročna razgraničenja i rezerviranja iskazana su u iznosu od 722.057 KM, a odnosi se na odgođene prihode za regres, troškove postupka i za povrat isplaćenih šteta (457.290 KM). Najznačajniji odloženi prihodi po ovom osnovu su: prihodi na regres od Lido osiguranja (71.086 KM), troškovi postupka koji nisu naplaćeni (117.854 KM), prihodi likvidiranog Bosansko-njemačkog osiguranja (199.086 KM) – veza sa sumnjivim i spornim tražbinama i odloženi prihodi za povrat isplaćenih šteta (69.264 KM).

Na ovoj poziciji evidentirane su kratkoročne rezervacije sudskih šteta (264.767 KM) po osnovu neosiguranih vozila, po osnovu likvidiranih društava i nepoznatih vozila. Odlukama direktora vrši se kratkoročna rezervacija sudskih šteta, kao i usklađivanje rezerviranih šteta u prethodnim godinama.

7.2.5 Popis sredstava i obveza

Odlukom direktora od 17. 12. 2020. godine o vršenju redovnog godišnjeg popisa i formiranju povjerenstva za popis stalnih sredstava, sitnog inventara i blagajne, naloženo je da se izvrši redovan godišnji popis sa stanjem na 31. 12. 2020. godine. Zadatak popisnog povjerenstva je da sačini izvješće o izvršenom popisu na temelju zapisnika, te isti podnese direktoru na razmatranje i usvajanje, najkasnije do 8. 1. 2021. godine.

Zaštitni fond nije donio unutarnji akt kojim bi se regulirao način provođenja popisa, niti je povjerenstvo prezentiralo Plan popisa.

Povjerenstvo za popis izvršilo je popis i sačinilo zapisnike i izvješće o izvršenom popisu. Izvješće o popisu sadrži samo informacije o bilančnim pozicijama u zbirnim iznosima koji su preuzeti iz knjigovodstvene evidencije. Za preuzeta stanja sredstava, tražbina i obaveza iz knjigovodstva, nisu dana obrazloženja pojedinačnih stavki.

Prema prezentiranim podacima iz Zapisnika o popisu stalnih sredstava, obveza i tražbina, sumnjive i sporne tražbine iskazane su u iznosu od 979.548 KM, dok su ove tražbine iskazane u financijskim izvješćima u iznosu od 1.248.905 KM. imovina Zaštitnog fonda nije obrazložena niti su sačinjavane rekapitulacije. Ističemo da popisom nisu obuhvaćena dugoročna razgraničenja u iznosu od 1.540.991 KM. Smatramo da popisom nisu obuhvaćena sva sredstva i godišnji popis nije proveden u cijelosti.

U toku godine, a na temelju odluke direktora od 28. 5. 2020. godine, izvršen je popis i spravljanje raspoloživih stalnih sredstava i sitnog inventara nakon preseljenja Zaštitnog fonda na novu lokaciju. U zapisniku povjerenstva opisno su navedena sredstva koja su preseljena na novu adresu, višak stalnih sredstava koje su vlasništvo Zaštitnog fonda, a ostale su na staroj adresi i višak stalnih sredstava koji je naslijeđen iz prostora Agencije za nadzor osiguranja. Odlukom direktora o doniranju viška uredskog namještaja i inventara (iz starog poslovnog prostora), odobrena je donacija humanitarnoj organizaciji „Pomozi.ba“. Vrijednost doniranog viška namještaja iznos 4.147 KM.

Zbog promjene sjedišta i nemogućnosti korištenja na 31. 12. 2020. godine izvršeno je rashodovanje i isknjižavanje iz bilančne evidencije materijalne i nematerijalne imovine (telefonska centrala sa telefonima u iznosu od 1.559 KM), nabavljene 2015. godine. Također, izvršen je otpis i rashodovanje inventara u vrijednosti od 3.785 KM, zbog nemogućnosti korištenja u obavljanju djelatnosti, neispravnosti, dotrajalosti, neekonomičnosti opravke i tehnološke premašenosti. Navedena sredstva su zbrinuta i reciklirana na ekološki prihvatljiv način, sukladno važećim propisima.

Odlukama direktora, otpisana su i rashodovana sredstva i oprema koja nisu popisana, a Zaštitni fond nije raspolagao sa njima (rezervni točak, lanci za snijeg, auto presvlake i akumulator) u iznosu od 497 KM i oprema zadužena od bivšeg direktora (računar, pisač, laptop) u iznosu od 6.465 KM.

Izvešće o izvršenom popisu sa stanjem na 31. 12. 2020. godine, direktor je usvojio 8. 1. 2021. godine.

Zaštitni fond nije donio Pravilnik o popisu imovine i obveza kojim bi se utvrdio postupak i način provođenja popisa. Popis dugoročnih razgraničenja i sumnjivih i spornih potraživanja nije izvršen sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, s obzirom na to da su stanja na datum bilance preuzeta u zbirnom iznosu iz knjigovodstvenih evidencija, bez pojedinačnih stanja i obrazloženja na koje pravne osobe se odnose dugoročna razgraničenja i sumnjiva i sporna potraživanja.

Preporuka:

- **donijeti Pravilnik o popisu imovine i obveza, a godišnji popis provoditi sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH.**

7.3 IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA

U Izvješću o novčanim tijekovima novčani primici odnose se na prilive od poslovnih aktivnosti, dok nije bilo priliva iz ulagačkih i finansijskih aktivnosti. Odlivi gotovine iskazani su u iznosu od 63.412 KM i sastoje se od odliva od poslovnih aktivnosti (52.264 KM) i odliva gotovine od finansijskih aktivnosti (11.148 KM). Izvešće o novčanim tijekovima sačinjeno je sukladno Pravilniku o sadržaju i formi finansijskih izvješća za gospodarska društva.

7.4 IZVJEŠĆE O PROMJENAMA NA KAPITALU

Izvešće o promjenama na kapitalu za 2020. godinu sačinjeno je sukladno važećim propisima, pri čemu su iskazane vrijednosti na pojedinim pozicijama usklađene sa vrijednostima u Bilanci stanja i Bilanci uspjeha.

7.5 BILJEŠKE UZ FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

Bilješke uz finansijska izvješća nisu u potpunosti sačinjene sukladno zahtjevima MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvješća, i zahtjevima ostalih Međunarodnih standarda finansijskog izvješćivanja, kao ni u skladu sa člankom 38. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH. U Bilješkama uz finansijska izvješća dani su statistički podaci po bilančnim pozicijama (povećanje, smanjenje, udio), a nisu dane potrebne informacije i dodatna pojašnjenja korisnicima finansijskih izvješća, sukladno zahtjevima propisa koji uređuju objavljivanja uz finansijska izvješća. Bilješke ne sadrže cjelovit tekstualni opis ili raščlanjene stavke prezentirane u finansijskim izvješćima.

Preporuka:

- **sačinjavati Bilješke uz finansijska izvješća sukladno zahtjevima točke 25 MRS-a 1 – Prezentacija finansijskih izvješća, i zahtjevima ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvješćivanja.**

8. JAVNE NABAVE

Zaštitni fond nije donio Plan javnih nabava za 2020. godinu, što nije sukladno članku 17. Zakona o javnim nabavama. Također, nisu doneseni ni unutarnji akti kojima se uređuju procedure nabave roba i usluga.

Tijekom 2020. godine izvršene su nabave roba i usluga u iznosu od najmanje 104.596 KM. Zaštitni fond je za određene nabave provodio postupke tako što je direktor donosio odluke o nabavi (predmet nabave i iznos sredstava za nabavu), imenovao povjerenstva koja su tražile više ponuda prije

zaključivanja ugovora o nabavi (usluge izmještanja dokumentacijske građe – 6.728 KM, nabava telefona za potrebe Zaštitnog fonda – 2.041 KM, nabava multifunkcionalnog uređaja za kopiranje, printanje i skeniranje – 4.789 KM). **Revizijom smo utvrdili da Zaštitni fond nije provodio javne nabave za nabavu roba i usluga u iznosu od 91.038 KM.** Postupci nabave nisu provedeni za nabavu: uredskog materijala (10.296 KM), goriva (2.143 KM), polovnih računara (1.794 KM), odvjetničkih usluga (65.194 KM), troškove održavanja stalnih sredstava (11.611 KM).

Nabave roba i usluga nisu se vršile u potpunosti sukladno Zakonu o javnim nabavama i njegovim provedbenim aktima, s obzirom na to da nije donesen Plan javnih nabava, te su se pojedine nabave vršile bez provođenja propisanih postupaka i procedura.

Preporuka:

- **donijeti Plan nabava i Pravilnik o izravnom sporazumu kojim će se urediti procedure nabava roba i usluga, te postupke nabava provoditi sukladno Zakonu o javnim nabavama.**

9. INFORMACIJSKI SUSTAV ZA KORISNIKE ZAŠTITNOG FONDA

Informacijski sustav Zaštitnog fonda (u daljnjem tekstu: IS) podržava proces obrade i isplate šteta koje nastaju kao posljedica prometnih nezgoda koje su prouzročile nepoznate ili neosigurane osobe, što je regulirano Pravilnikom o obradi i isplati šteta, kao i proces regresa (refundacije šteta od oštećenika), što je regulirano Pravilnikom o postupku naplate regresnih tražbina, kao i proces izrade statističkih i finansijskih izvješća koje dostavlja Agenciji za nadzor osiguranja sukladno Pravilniku o vrstama i formi izvješća Zaštitnog fonda.

Zaštitni fond nema svoju serversku IS infrastrukturu. Softverska aplikacija i baza podataka smješteni su na IT infrastrukturi Cloud provajdera QSS d.o.o. Sarajevo. Osim resursa Zaštitni fond koristi i uslugu održavanja softverske aplikacije IS-a. Za navedeni paket usluga plaća mjesečnu naknadu u iznosu od 410 KM, što je regulirano ugovorom. Ugovorom je dogovoreno i šest sati održavanja aplikacije po zahtjevu. Naknada se plaća unaprijed. Neiskorišteni sati usluge se ne prenose u naredni mjesec. Zaštitni fond je vlasnik izvornog koda softverskog rješenja. Navodimo da se svi podaci nalaze kod provajdera i da Zaštitni fond ne raspolaže preslikama softverskog rješenja kao baze podataka informacijskog sustava, što u slučaju spora sa provajderom može značiti prekid rada do rješavanja spora.

Softver se koristi od 2012. godine kada je izvršena migracija predmeta iz prethodnog sustava. Migrirani su samo aktivni predmeti, tako da je ostao značajan broj predmeta, za koje je isplaćena šteta ali nije pokrenuta procedura regresa tražbina.

Korisnici IS-a su zaposlenici Zaštitnog fonda, osiguravajuća društva, odvjetnici i oštećene osobe. IT-u pristupa se putem portala i za pristup se koriste dva faktora autentifikacije: korisničko ime i lozinka i kod koji se generira prilikom svakog pristupa. Korisnici pristupaju dijelovima softverske aplikacije sukladno definiranim ulogama: referent, osiguranje, financije i odvjetnik.

Prijava štete u IS može se izvršiti putem IS u osiguravajućem društvu i u prostorijama Zaštitnog fonda. Prihvatanje zahtjeva za štetu u IS vrši se kada se dokumentacija dostavi u prostorije Zaštitnog fonda. Dalje se obrađuju samo prijave za koje se dostavi dokumentacija, koja se zaprima u odjelu za prijem i zavodi u knjigu šteta, gdje dobiva broj. Prijava i skenirana dokumentacija unose se u IS u roku od tri dana. Rok za rješavanje zahtjeva za odštetu je devedeset dana od podnošenja zahtjeva. Po unosu u IS dokumentacija se dostavlja pravnoj službi gdje se vrši njena provjera kao i pravna osnova za nadoknadu štete. Ukoliko je potrebna dopuna dokumentacije šalje se upit podnositelju zahtjeva (rok za dopunu 8 dana). Ukoliko nije ispunjena pravna osnova obavještava se podnositelj zahtjeva koji ima mogućnost prigovora (u roku od 15 dana). Ako je ispunjena pravna osnova, vrši se rezerviranje sredstava i predmet se prosljeđuje zaposleniku koji vrši procjenu štete.

Za procjenu štete na vozilu koristi se drugo softversko rješenje (AUDATEX). U softver se unosi broj šasije automobila na osnovu kojeg se prepoznaje model automobila kao i sastavni dijelovi, podaci o prethodnim oštećenjima, na temelju podataka koje u softver unose ovlašteni servisi, kao i cijene dijelova i servisarskih radova. Na temelju potrebnih dijelova, specifikacije potrebnih radova, starosti vozila, po aktuelnim cijenama

na lokalnom tržištu program računa iznos štete, koji se unosi u IS, a specifikacija se prilaže u predmet zahtjeva. Za korištenje softvera Zaštitni fond zaključuje ugovore i plaća mjesečnu naknadu za 55 zahtjeva 400 EUR-a, sa neograničenim brojem ponavljanja izračuna. Neiskorišteni broj zahtjeva se ne prenosi u naredni mjesec, a svaki dodatni zahtjev preko ugovorenog broja zaračunava se po cijeni od osam EUR-a.

Po izvršenoj procjeni štete predmeti se dostavljaju u odjel za financije. Procjene štete iznosa preko 3.000 KM se dostavljaju povjerenstvu za rješavanje šteta na odobravanje. U IS unose se članovi povjerenstva. Povjerenstvo ima mogućnost izbora zahtjeva za izabrano razdoblje. Prigovore na odluke povjerenstvo za rješavanja šteta rješava povjerenstvo za kontrolu šteta. Za odobrene zahtjeve pripremaju se sporazumi o izvansudskoj nagodbi. U odjeljenju za financije zahtjev se dopunjava drugim podacima, ukoliko ih ima, i podnositelju zahtjeva za štetu dostavlja se prijedlog procjene sa pravom na prigovor. Ukoliko u predviđenom roku (15 dana) ne bude prigovora zaposlenica u financijama kreira nalog za isplatu štete i vrši plaćanje u zakonskom roku (60 dana, Zakon o obveznim odnosima). Prigovor na odluku Komisije rješava direktor (povjerenstvo), a prigovor na odluku direktora rješava Komisija za kontrolu šteta čija je odluka konačna. Za članovi povjerenstva imenuju su zaposlenici Zaštitnog fonda, kao i iz osiguravajućih društava. U slučaju prigovora na procjenu štete, može se izvršiti isplata nespornog dijela odmah ili nakon rješavanja prigovora. Isplaćene štete se proslijeđuju u odjel za regresne tražbine, gdje se formira regresni spis i prikuplja dokumentacija, te se zahtjev za refundaciju dostavlja oštećeniku u roku od 15 dana od isplate štete. Ukoliko je podnositelj zahtjeva uložio prigovor, predmet se dostavlja u odjel za regresiju nakon godinu dana.

U toku obrade zahtjevi mijenjaju statuse/stadije, koji su definirani Pravilnikom, a u IS ažuriraju ih korisnici koji vrše obradu zahtjeva. Status odnosno stadij rješavanja zahtjeva se može provjeriti na web stranici Zaštitnog fonda unosom broja prijave štete.

Ukoliko se Zaštitni fond odluči za tužbu za naplatu isplaćene štete od oštećenika, tužbe se unose u IS, prikuplja se dokumentacija i dalje prati.

Iako su Pravilnikom o isplati štete definirani rokovi u fazi obrade zahtjeva za isplatu štete, IS nema funkcionalnost notifikacije o rokovima. Uočili smo da su predmeti koji su dostavljeni u službu za regresne tražbine iz odjela financija isplaćeni u prvom i drugom mjesecu, a dostavljeni u odjel za pravne poslove u šestom mjesecu (vrijeme vršenja revizije). Objašnjenje za navedeno je da predmeti nisu prosljeđeni ranije zbog rokova za prigovor. Predmeti se dostavljaju za refundaciju sredstava koje je isplatio Zaštitni fond oštećenom, od oštećenika (osoba koja je prouzročila štetu) tek kad isteknu svi rokovi za prigovore.

U korisničkim uputama je navedeno da se vrši validacija podataka na unosu u IS, kao i da se vrše određene kontrole, ali kontrole nisu opisane. Na unosu podataka o oštećenom ukoliko nije raspoloživ JMBG/ID on se generira u IS-u i „dodjeljuje“ se oštećenom. U tom slučaju ne može se izvršiti identifikacija osobe, te se može desiti i da oštećena osoba može biti i oštećenik, te da podnese zahtjev za štetu a da nije izmirio svoju obvezu po osnovu regresnog zahtjeva. Sve kontrole podataka u dokumentaciji vrše se ručno. IS nije povezan sa drugim bazama u kojim bi se mogle izvršiti provjere npr. kontrola JMBG u bazi IDEEA i bazama osiguranja.

Preporuka:

- ***poboljšati aplikativne kontrole i validacije unosa, sukladno pravilnicima.***

10. SUDSKI SPOROVI

Prema prezentiranim pregledima, protiv Zaštitnog fonda vodi se 359 predmeta u ukupnoj vrijednosti od 2.210.885 KM. S obzirom na to da su štete evidentirane u informacijski sustav, tužbe po njima klasificirane su po pravosnažnim presudama za likvidirana društva, nepoznata vozila i neosigurana vozila. Na temelju procjene Službe za obradu šteta, koja uključuje sve predmete za koje su podnesene tužbe protiv Zaštitnog fonda do 31. 1. 2020. godine, po pravomoćnim presudama, rezerviranja za sudske sporove izvršena su u vrijednosti isplaćenog iznosa (2.210.885 KM).

Zaštitni fond pokrenuo je veći broj postupaka u 2020. godini (1.519) po osnovu isplaćenih šteta, odnosno po regresnim zahtjevima – povrat isplaćene štete u iznosu od 3.576.117 KM. Regresni zahtjevi nisu uvedeni u informacijski sustav, zbog čega nije osigurana evidencija o statusu predmeta, niti je prezentirana informacija o pravomoćnim i izvršnim postupcima.

11. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Zaštitni fond je 17. 9. 2021. godine dostavio komentar na Nacrt izvješća o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu. U njemu su dane dodatne informacije o poduzetim aktivnostima po svim danim preporukama iz predmetnog Izvješća, te o aktivnostima koje će se poduzeti u narednom razdoblju.

Prihvaćena su obrazloženja u vezi strukture sumnjivih i spornih tražbina likvidiranih društava u iznosu od 262.907 KM, i komentar koji se odnosi na tehničku grešku koja je napravljena prilikom popisa dugoročnih razgraničenja, što je ugrađeno u konačan tekst Izvješća.

Rukovoditeljica
Sektora za finansijsku reviziju

Mirsada Janjoš

Tim za reviziju

Perislav Delić – voditelj tima

Ajla Kurbašić – članica tima

Derviša Harbaš – IT revizorka

V PRILOG: GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Bilanca uspjeha za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine			
Naziv pravne osobe: Zaštitni fond Federacije Bosne i Hercegovine			
RB	Pozicija	Prethodna godina	Tekuća godina
	A) PRIHODI (od 1 do 5)	4.671.616	4.176.965
1	Članarina	3.446.388	3.446.388
2	Prihodi iz budžeta	0	0
3	Humanitarni prihodi	0	0
4	Prihodi od vlastite aktivnosti	780.508	680.317
5.	Ostali prihodi	444.720	50.260
	B) RASHODI (od 7 do 14)	5.359.688	4.158.918
6	Materijal i energija	12.152	14.007
7	Usluge	253.299	217.452
8	Plaće i ostala primanja zaposlenih	460.044	437.813
9	Amortizacija	16.012	18.645
10	Financijski rashodi	4.308.901	3.347.619
11	Putni troškovi	20.876	10.251
12	Humanitarni rashodi	0	0
13	Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata	7.615	7.633
14	Ostali rashodi	280.789	105.498
C)	REZULTAT		
	VIŠAK PRIHODA (A-B)	0	18.047
	VIŠAK RASHODA (B-A)	688.072	0

Uprava je pripremila finansijska izvješća i odobrila ih 22. 2. 2021. godine.

Direktor
Adnan Zukić

Bilanca stanja na 31. 12. 2020. godine			
Naziv pravne osobe: Zaštitni fond Federacije Bosne i Hercegovine			
Opis		Iznos po odbitku ispravke vrijednosti	
		Prethodne godine	Tekuće godine
1	2	3	4
	AKTIVA		
	A) STALNA SREDSTVA (od 1 do 7)	1.991.841	1.596.156
1	Nekretnine, postrojenja i oprema	53.349	45.525
2	Nematerijalna stalna sredstva	827	640
3	Dugoročni plasmani i potraživanja	0	0
4	Biološka imovina	0	0
5	Ulaganja u nekretnine	0	0
6	Sredstva namijenjena prodaji	0	0
7	Dugoročna razgraničenja	1.937.665	1.549.991
	B) TEKUĆA SREDSTVA (od 8 do 12)	1.710.388	1.585.602
8	Novac i novčani ekvivalenti	399.575	336.163
9	Kratkoročni plasmani i potraživanja	1.310.813	1.248.905
10	Zalihe	0	0
11	Ulazni PDV	0	0
12	Kratkoročna razgraničenja	0	534
	UKUPNO AKTIVA (A+B)	3.702.229	3.181.758
	PASIVA		
	A) TRAJNI IZVORI (od 1 do 5)	852.816	870.863
1	Trajni izvori	295.273	0
2	Rezerve	0	0
3	Neraspoređeni višak prihoda	1.245.615	870.863
4	Neraspoređeni višak rashoda	688.072	0
5	Revalorizacione rezerve	0	0
	B) DUGOROČNE OBAVEZE (od 6 do 7)	1.938.180	1.549.991
6	Dugoročne financijske obaveze	1.938.180	1.549.991
7	Dugoročna razgraničenja i rezerviranja	0	0
	C) KRATKOROČNE OBEVEZE (od 8 do 11)	911.233	760.904
8	Tekuće obveze	279.476	38.847
9	Kratkoročne financijske obveze	0	0
10	Obveze za PDV	0	0
11	Kratkoročna razgraničenja i rezerviranja	631.757	722.057
	UKUPNO PASIVA (A+B+C)	3.702.229	3.181.758

Uprava je pripremila financijska izvješća i odobrila ih 22. 2. 2021. godine.

Direktor
Adnan Zukić

Izvešće o gotovinskim tijekovima za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2020. godine				
(Indirektna metoda)				
Naziv pravne osobe: Zaštitni fond Federacije Bosne i Hercegovine				
	Opis	Oznaka (+,-)	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
	A. GOTOVINSKI TIJEKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1	Neto dobit (gubitak) za razdoblje		18.047	(688.072)
	Usklađenje za:			
2	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nematerijalnih sredstava	+	0	16.012
3	Gubici (dobici) od otuđenja nematerijalnih sredstava	+ (-)	0	(16.012)
4	Amortizacija/vrijednost usklađivanja materijalnih sredstava	+	18.644	0
5	Gubici (dobici) od otuđenja materijalnih sredstava	+ (-)	0	0
6	Usklađenja na temelju dugoročnih financijskih sredstava	+ (-)	0	0
7	Nerealizirani rashodi (prihodi) od kursnih razlika	+ (-)	0	0
8	Ostala usklađenja za negotovinske stavke	+ (-)	0	0
9	Ukupno (od 2 do 8)		18.644	0
10	Smanjenje (povećanje) zaliha	+ (-)	0	0
11	Smanjenje (povećanje) potraživanja od prodaje	+ (-)	61.908	213.899
12	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+ (-)	0	0
13	Smanjenje (povećanje) aktivnih vremenskih razgraničenja	+ (-)	(534)	0
14	Povećanje (smanjenje) obveza prema dobavljačima	+ (-)	(240.629)	138.345
15	Povećanje (smanjenje) drugih obveza	+ (-)	0	0
16	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+ (-)	90.300	(253.766)
17	Ukupno (od 10 do 16)		(88.955)	98.478
18	Neto gotovinski tijek od poslovnih aktivnosti (1+9+-17)		(52.264)	(589.594)
	B. GOTOVINSKI TIJEKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI		0	0
19	Priljevi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (od 20 do 25)		0	0
20	Priljevi na temelju kratkoročnih financijskih plasmana	+	0	0
21	Priljevi na temelju prodaje dionica i udjela		0	0
22	Priljevi na temelju prodaje stalnih sredstava	+	0	0
23	Priljevi na temelju kamata	+	0	0
24	Priljevi od dividendi i sudjelovanju u dobiti	+	0	0
25	Priljevi na temelju ostalih dugoročnih financijskih plasmana	+	0	0
26	Odljevi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (od 27 do 30)		0	0
27	Odljevi na temelju kratkoročnih financijskih plasmana	-	0	0
28	Odljevi na temelju kupovine dionica i udjela	-	0	0
29	Odljevi na temelju kupovine stalnih sredstava	-	0	0
30	Odljevi na temelju ostalih dugoročnih financijskih plasmana	-	0	0
31	Neto priljev gotovine iz ulagačkih aktivnosti (19-26)		0	0
32	Neto odljev gotovine iz ulagačkih aktivnosti (26-19)		0	0
	C. GOTOVINSKI TIJEKOVI IZ FINACIJSKIH AKTIVNOSTI		0	0
33	Priljevi gotovine iz financijskih aktivnosti (od 34 do 37)		0	0
34	Priljevi na temelju povećanja osnovnog kapitala	+	0	0
35	Priljevi na temelju dugoročnih kredita	+	0	0
36	Priljevi na temelju kratkoročnih kredita	+	0	0
37	Priljevi i na temelju ostalih dugoročnih i kratkoročnih obveza	+	0	0
38	Odljevi gotovine iz financijskih aktivnosti (od 39 do 44)		11.148	27.681
39	Odljevi na temelju otkupa vlastitih dionica i udjela	-	0	0
40	Odljevi na temelju dugoročnih kredita	-	0	0
41	Odljevi na temelju kratkoročnih kredita	-	0	0
42	Odljevi na temelju financijskog lizinga	-	0	0
43	Odljevi na temelju isplaćenih dividenda	-	0	0
44	Odljevi na temelju ostalih dugoročnih i kratkoročnih obveza	-	11.148	27.681
45	Neto priljev gotovine iz financijskih aktivnosti (33-38)		0	0
46	Neto odljev gotovine iz financijskih aktivnosti (38-33)		11.148	27.681
47	D. UKUPNI PRILJEVI GOTOVINE (18+31+45)		0	0
48	E. UKUPNI ODLJEVI GOTOVINE (18+32+46)		63.412	617.275
49	F. NETO PRILJEV GOTOVINE (47-48)		0	0
50	G. NETO ODLJEV GOTOVINE (48-47)		63.412	617.275

51	H. Gotovina na početku izvještajnog razdoblja		399.575	1.016.850
52	I. Pozitivne kursne razlike na temelju preračuna gotovine	+	0	0
53	J. Negativne kursne razlike na temelju preračuna gotovine	-	0	0
54	K. Gotovina na kraju izvještajnog razdoblja (51+49-50+52-53)		336.163	399.575

Uprava je pripremila financijska izvješća i odobrila ih 22. 2. 2021. godine.

Direktor
Adnan Zukić

Izvešće o promjenama na kapitalu za razdoblje koje završava na 31. 12. 2020. godine
Naziv pravne osobe: Zaštitni fond Federacije Bosne i Hercegovine

VRSTA PROMJENE NA KAPITALU	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG PRIVREDNOG DRUŠTVA						MANJINSKI INTERES	UKUPNO KAPITAL (7+8)
	Dionički kapital i udjeli u d.o.o.	Revalorizacijske rezerve	Nerealizirani dobiti/gubici	Ostale rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit/gubitak nepokriveni	Ukupno (2+3±5±7)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Stanje na 31. 12. 2018. god.	295.273	0	0	0	1.245.615	1.540.888	0	1.540.888
2. Efekti promjena u računovodstvenim politikama							±	
3. Efekti ispravaka grešaka								
4. Ponovo iskazano stanje na 31. 12. 2018, odnosno 1. 1. 2019. god. (1 ± 2 ± 3)	295.273	0	0	0	1.245.615	1.540.888	0	1.540.888
5. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava								
6. Nerealizirani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju								
7. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvješća u drugu valutu prezentacije								
8. Neto dobit/gubitak iskazan u bilanci uspjeha					(688.072)	(688.072)		(688.072)
9. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapital								
10. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka								
11. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala								
12. Stanje na 31. 12. 2019. godine, odnosno 1. 1. 2020. godine (4 ± 5 ± 6 ± 7 ± 8 ± 9 -10 + 11)	295.273				557.543	852.816		852.816
13. Efekti promjena u računovodstvenim politikama								
14. Efekti ispravaka grešaka								
15. Ponovno iskazano stanje na 31. 12. 2019, odnosno 1. 1. 2020. god. (12 ± 13 ± 14)	295.273				557.543	852.816		852.816
16. Efekti revalorizacije materijala i nematerijalnih sredstava								
17. Nerealizirani dobiti/gubici po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju								
18. Kursne razlike nastale prevođenjem finansijskih izvješća u drugu valutu prezentacije								
19. Neto dobit (gubitak) iskazan u bilanci uspjeha					18.047	18.047		18.047
20. Neto dobiti/gubici priznati direktno u kapitalu								
21. Objavljene dividende i drugi oblici raspodjele dobiti i pokriće gubitka					295.273	295.273		295.273
22. Emisija dioničkog kapitala i drugi oblici povećanja ili smanjenja osnovnog kapitala	(295.273)					(295.273)		(295.273)
23. Stanje na 31. 12. 2020. god. (15±16±17±18±19±20-21+22)					870.863	870.863		870.863

Uprava je pripremila finansijska izvješća i odobrila ih 22. 2. 2021. godine.

Direktor
Adnan Zukić